

Nazwa projektu: Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: – Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, – Ministerstwo Zdrowia (w porozumieniu). Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Iwona Michałek – Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Antonina Kisiel-Geisler, Główny specjalista Departament Prawa Pracy, nr telefonu (22) 461-62-10 e-mail: antonina.kisiel-geisler@mrpit.gov.pl Natalia Cymerman, Naczelnik wydziału Departament Prawa Pracy, nr telefonu (22) 461-62-07 e-mail: natalia.cymerman@mrpit.gov.pl	Data sporządzenia: 31 maja 2021 r. Źródło: – dyrektywa Komisji (UE) 2019/1832 z dnia 24 października 2019 r. zmieniająca załączniki I, II i III do dyrektywy Rady 89/656/EWG w odniesieniu do dostosowań o charakterze czysto technicznym (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 35), – art. 237¹⁵ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320). Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rozwoju Pracy i Technologii – 96
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przyczyną zmiany rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1650, z późn. zm.) jest konieczność wdrożenia do prawa krajowego przepisów dyrektywy Komisji (UE) 2019/1832 z dnia 24 października 2019 r. zmieniającej załączniki I, II i III do dyrektywy Rady 89/656/EWG w odniesieniu do dostosowań o charakterze czysto technicznym (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 35).

W dyrektywie 2019/1832 zmodyfikowano podejście do środków ochrony indywidualnej (ŚOI) (zmieniono perspektywę ich postrzegania). Punktem wyjścia dla każdej analizy i dla każdego działania pracodawcy są zagrożenia występujące w miejscu pracy (na stanowisku pracy) a nie ŚOI, które należy zastosować dla ochrony danej części ciała.

Najważniejsze zmiany wprowadzone w załącznikach do dyrektywy 2019/1832 w stosunku do dotychczasowego brzmienia to:

- 1) w załączniku I uwzględniono nowe rodzaje zagrożeń występujące w miejscach pracy, uporządkowano terminologię stosowaną w odniesieniu do zagrożeń oraz wprowadzono nieco uproszczony podział w odniesieniu do części ciała, które mają być chronione;
- 2) w załączniku II uwzględniono poza rodzajami ŚOI ujętymi we wcześniejszym brzmieniu załącznika, także rodzaje zagrożeń, przed którymi te ŚOI mają chronić;
- 3) załącznik III został opracowany w formie tabeli, dla analizy której punktem wyjścia są zagrożenia występujące w miejscu pracy. W tabeli tej rozszerzono listę rodzajów działalności (prac), przy wykonywaniu których mogą występować dane zagrożenia oraz dodano informację o gałęziach przemysłu i sektorach, których te prace dotyczą.

Zgodnie z przepisami dyrektywy wykazy ŚOI mają charakter niepełny i orientacyjny, gdyż ostateczna identyfikacja zagrożeń i przydział odpowiadających im ŚOI należy do obowiązków pracodawcy.

Termin transpozycji dyrektywy 2019/1832 przez państwa członkowskie UE został wyznaczony do dnia 20 listopada 2021 r.

Nowelizacja rozporządzenia wynika także z potrzeby dostosowania pojęć występujących w rozporządzeniu w sprawie ogólnych przepisów bhp do terminologii zawartej w przepisach prawa UE i regulacjach obowiązujących w Polsce.

Projektowana regulacja dostosowuje występujące w rozporządzeniu bhp pojęcia, odnoszące się do czynników chemicznych, do obecnie obowiązującej terminologii zawartej zarówno w prawie UE (rozporządzenia REACH i CLP) jak i w ustawie z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2289). Jest to związane m.in. z rezygnacją z używanego do tej pory pojęcia „preparaty” na rzecz pojęcia „mieszaniny” oraz pojawieniem się nowych terminów w odniesieniu do substancji chemicznych i ich mieszanin, tj. „substancji stwarzających zagrożenie” i „mieszanin stwarzających zagrożenie”.

Ponadto w celu zapewnienia większej spójności systemu prawnego w dziedzinie bhp obowiązującego w Polsce zmieniony został § 63 ust. 2. Jest to związane z uchyleniem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz. U. z 2016 r. poz. 2057) i zastąpieniem go rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią (Dz. U. poz. 796). Aktualnie obowiązujące przepisy odnoszą się do kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią – nie obejmują ogółu kobiet. Także ta zmiana znajduje swoje bezpośrednie źródła w prawie UE.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nie jest możliwe rozwiązanie problemu poprzez działania pozalegisłacyjne. Nowelizacja rozporządzenia jest niezbędna ze względu na konieczność wdrożenia do prawa polskiego ww. dyrektywy UE.

Zaproponowane przez KE nowe podejście do ŚOI, których analizę i stosowanie należy rozpoczynać od strony zagrożeń, musi znaleźć swoje odzwierciedlenie w przepisach prawa krajowego. Przepisy zawarte w załącznikach I–III dyrektywy 2019/1832 zostały wprowadzone do tabel 1–3 w załączniku nr 2 do rozporządzenia bhp.

Implementacja przepisów zawartych w tych załącznikach wymaga wprowadzenia zmian w załączniku nr 2 do rozporządzenia bhp, przy czym nowelizacji dokonano z zachowaniem jego dotychczasowej formy i przyjętego w Polsce systemu dotyczącego ŚOI i oceny ryzyka. Zmiany mają charakter techniczny. Sprowadzają się do uszczegółowienia zagrożeń występujących w miejscach pracy w odniesieniu do poszczególnych części ciała człowieka, które mają być chronione przez konkretne rodzaje ŚOI. Ponadto w tabeli nr 2 rozszerzono i uszczegółowiono listę rodzajów prac, przy wykonywaniu których mogą występować dane zagrożenia oraz dodano informację o gałęziach przemysłu, których te prace dotyczą.

Projektowane rozporządzenie ujednolici nomenklaturę dotyczącą środków ochrony indywidualnej i występujących na stanowisku pracy zagrożeń oraz porządkuje dotychczasowe przepisy obowiązujące w tym zakresie, a także nomenklaturę m.in. w odniesieniu do substancji chemicznych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pracodawcy są zobowiązani do zapewnienia ŚOI, jeżeli występujących na stanowisku pracy zagrożeń nie można uniknąć lub nie można ich w wystarczającym stopniu ograniczyć poprzez organizację pracy lub zastosowanie środków ochrony zbiorowej. Zmiany mają na celu zwrócenie uwagi na występujące w konkretnych branżach zagrożenia i ułatwienie pracodawcom właściwego doboru ŚOI odpowiednich do określonych działań i rodzajów zagrożeń, na które narażeni są pracownicy.

Projektowane zmiany ułatwią pracodawcom działania w celu ochrony życia i zdrowia pracowników poprzez umożliwienie pełniejszej oceny warunków pracy, w tym ocenę ryzyka zawodowego związanego z zagrożeniami, przed którymi jedynymi środkami ochrony są środki ochrony indywidualnej. Projektowane przepisy wpłyną na lepszą ochronę zdrowia i większy komfort pracy pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których jedynymi środkami ochrony są środki ochrony indywidualnej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Transpozycja przepisów dyrektywy Komisji (UE) 2019/1832 do systemów prawnych państw członkowskich UE następuje w drodze przyjęcia przepisów powszechnie obowiązujących.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracodawcy, u których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia.	Około 10,6 tys. pracodawców.	Informacje i opracowania Głównego Urzędu Statystycznego, w tym „Warunki pracy w 2016 r.”	Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu adresowane są do pracodawców, którzy zobowiązani są do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków w środowisku pracy, w którym występują zagrożenia, których nie można uniknąć lub w wystarczającym stopniu ograniczyć innymi środkami, działaniami, metodami lub organizacją pracy niż środki ochrony indywidualnej.
Pracownicy, którzy pracują w narażeniu na szkodliwe czynniki dla zdrowia w środowisku pracy (ogółem).	Około 462,2 tys. pracowników.	Informacje i opracowania Głównego Urzędu Statystycznego, w tym „Warunki pracy w 2018 r.”	Projektowane przepisy powinny wpłynąć na zapewnienie pracownikom zatrudnionym w warunkach narażenia na zagrożenia, których nie można uniknąć lub w wystarczającym stopniu ograniczyć innymi środkami, działaniami, metodami lub organizacją pracy niż środki ochrony indywidualnej - lepszej ochrony zdrowia i

			komfortu pracy.
--	--	--	-----------------

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane rozporządzenie będzie przedmiotem opiniowania w trybie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263, z późn. zm.) z organizacjami: NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych i Forum Związków Zawodowych;
- 2) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) z organizacjami: Związkiem Pracodawców – Business Centre Club, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacją „Lewiatan”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Federacją Przedsiębiorców Polskich;
- 3) ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) z Radą Dialogu Społecznego.

Projekt będzie także przedmiotem konsultacji publicznych z następującymi organizacjami: Krajową Izbą Gospodarczą, Federacją Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Fundacją Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Stowarzyszeniem Ochrony Pracy, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich							

(w mln zł, ceny stałe z r.)	przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt wywiera pozytywny wpływ na przedsiębiorstwa, w tym na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez ułatwienie tym przedsiębiorcom, których działalność wiąże się z występowaniem zagrożeń przed którymi jedynymi środkami ochrony są ŚOI – realizacji istniejących w tym zakresie obowiązków.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Regulacje nie będą miały wpływu na rodzinę, obywateli, gospodarstwa domowe, sytuację osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Regulacje nie stwarzają zagrożenia korupcyjnego.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: celem regulacji jest ułatwienie i wsparcie pracodawcy w doborze ŚOI				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz: Rozporządzenie będzie miało wpływ jedynie na tych przedsiębiorców, których działalność wiąże się z występowaniem zagrożeń przed którymi jedynymi środkami ochrony są ŚOI – rozporządzenie ma na celu ułatwienie tym przedsiębiorcom realizacji istniejących obecnie w tym zakresie obowiązków.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Procedowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na rynek pracy w zakresie bezpieczeństwa pracowników a także wsparcia pracodawców w doborze ŚOI.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☒ zdrowie		
Omówienie wpływu		Projektowane rozporządzenie ułatwi dobór środków ochrony indywidualnej, a tym samym zwiększy ochronę zdrowia pracowników narażonych w miejscu pracy na zagrożenia, których nie można uniknąć lub w wystarczającym stopniu ograniczyć poprzez organizację pracy lub zastosowanie środków ochrony zbiorowej.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Planuje się wejście w życie projektowanego rozporządzenia z dniem 20 listopada 2021 r., gdyż jest to data transpozycji przepisów dyrektywy 2019/1832 do krajowego porządku prawnego.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.								
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)								
Nie dotyczy.								